

Augstskolas neatzīst problēmu ar svešvalodām

Elīna Zalāne

«**SĀKOTNĒJI** tā situācija bija sliktāka, bet pēc tam acīmredzot nostrādāja klusais telefons un citās augstskolās veicās labāk,» par augstskolu administratīvā personāla ķībelēm ar svešvalodu zināšanām, kad augstākās izglītības programmu izvērtēšanas ietvaros bija jāprezentē sava mācību iestāde ārvalstu ekspertiem, stāsta tulkošanas virziena vērtētāja Gaida Zirdziņa. *Dienas* aptaujātās augstskolas problēmas ar svešvalodām noliedz. «Es pat nepieļauju tādu domu,» saka Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) rektora vietnieks starptautiskajā akadēmiskajā sadarbībā un ārzemju studentu apmācībā Igors Ļipāns.

Vērtējot tulkošanas virziena studiju programmas, ekspertiem nācās sastapties ar administratīvā personāla pārstāvjiem, kuri savas sagatavotās prezentācijas uzticēja demonstrēt kolēģiem ar labākām angļu valodas zināšanām. Tas savukārt apgrūtināja ekspertu darbu, jo prezentāciju lasītāji tematā neorientējās tik labi kā to autori. Vienā no mācību iestādēm šāda kolēģu palīdzība bija nepie-

«Ir jāpasaka konkrētāk, kur šādas situācijas konstatētas»

ciešama sešiem darbiniekiem. «Cilvēki bija sapratuši, ka jārunā tikai angļu valodā, bet varēja runāt arī vācu vai franču valodā,» par vienu no iemesliem apgrūtinātajai komunikācijai ekspertu un augstskolu pārstāvju vidū saka bijusī Tulkošanas un terminoloģijas centra vadītāja G. Zirdziņa. «Tā nebija saruna, tie bija priekšlasījumi, bet mums bija vajadzīga diskusija,» viņa piebilst. Kā labu piemēru eksperte min kādu augstskolu, kuras pārstāvis no svešvalodām prata tikai itāļu, ar kuras palīdzību pats saviem spēkiem arī centās komunicēt ar vērtētājiem. Savukārt neglaimojoša situācija bijusi augstskolās, kuru pārstāvji no svešvalodām spēja komunicēt tikai krieviski, jo ārzemju ekspertiem to neprata.

Novērtēšanas beigās situācija kļuva labāka, saka G. Zirdziņa. Mazinājušās ne tikai

problēmas ar svešvalodām, bet arī augstskolu pārstāvji kļuvuši atvērtaki diskusijām ar ekspertiem. Kurās mācību iestādēs administratīvais personāls nebija spējis sarunāties svešvalodās, eksperte atklāt nevēlas. «Nevaru komentēt situāciju citās augstskolās, bet par Vidzemes Augstskolu (ViA) varu teikt, ka mūsu personāla svešvalodu zināšanu līmenis ir augsts. To nosaka tas, ka mūsu akadēmiskais personāls ir salīdzinoši jauns, jo tieši jaunajai paaudzei, kas izglītojās pēc PSRS sabrukuma, bija daudz lielāka motivācija apgūt svešvalodas, jo pasaule kļuva atvērta,» saka Vidzemes Augstskolas rektore Vija Daukste. Arī Latvijas Universitātes (LU) rektors Mārcis Auziņš atbild līdzīgi. «Man nav bijis sajūtas, ka kādam darbiniekam vajadzētu uzlabot valodas zināšanas,» viņš saka un piebilst, ka angļu valoda ir pamatprasmē darbam LU.

«Šobrīd, pieņemot darbā jaunos darbiniekus, jau intervijas laikā notiek saruna angļu valodā, savukārt augstāka līmeņa personālam tā tiek izvērtēta ar speciālu angļu valodas testu palīdzību,» par situāciju Rīgas Stradiņa univer-

sitatē stāstā Personāla departamenta direktore Dace Jasmane. Viņa norāda, ka svešvalodu prasības administratīvā un akadēmiskā personāla vidū izriet no multikulturālās vides un ārvalstu studentu skaita, kas patlaban ir vairāk nekā 500. «Ir grūti komentēt, ja nav zināms, kurās universitātēs konkrēti tādas problēmas bijušas. Par tehnisko universitāti esmu pārliecināts, ka šādas problēmas nav,» saka RTU pārstāvis I. Tīpāns. Viņam esot grūti iedomāties angļu valodas nezināšanu Latvijas augstskolās vispār.

«Ir jāpasaka konkrētāk, kur šādas problēmas ir konstatētas. Varu teikt, ka uz mums to attiecināt nevar, jo mūsu universitāti [G. Zirdziņa] tieši vairākkārt uzslavēja,» uzsver Daugavpils Universitātes (DU) rektors Arvīds Barševskis. G. Zirdziņa, atskatoties uz tulkošanas virziena izvērtēšanu, norādīja, ka DU esot redzama ievērojama izaugsme salīdzinoši ar situāciju akreditācijas laikā 2007. gadā. Tolaik izteiktas problēmas bijušas nevis ar svešvalodu zināšanām, bet gan valsts valodu, jo studentiem bija grūtības tajā komunicēt. ●